

زادروز ابراهیم گلستان

کروه ادب و هنر ابراهیم گلستان یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین داستان‌نویسان ایرانی در قید حیات امروز با به ۹۵ سالگی می‌گذارد. «آذر، ماه آخر پاییز»، «شکار سایه»، «جوی و دیوار و تشنه»، «اسرار گنج دره جنی»، «مد و مه» و«خروس» از جمله آثار مهم این نویسنده و فیلمساز است که تاکنون منتشر شده است. گفته می‌شود گلستان تعدادی کتاب منتشر نشده دارد. «خشت و آینه» و «اسرار گنج دره جنی» دو اثر سینمایی گلستان هستند که در روند سینمای ایران کارهای تأثیرگذاری بوده‌اند. او همچنین تهیه‌کننده «خانه سیاه است» به کارگردانی فرغ فرخزاد بوده است. گلستان سال‌هاست خارج از ایران زندگی می‌کند و همواره نظرات و مصاحبه‌های او درباره هنرمندان و ادیبان ایرانی با واکنش روبه رو شده است.

نقد

کوتاه درباره الیف شفق

یک چهره‌عامه‌پسند

دانیال حقیقی

داستان‌نویس

الیف شفق، خاتم خوش‌روی اهل ترکیه، زنی با موهای بلوند و صورتی گِیرا، نویسنده‌ای است که مرزها را درمی‌نوردد و قلب‌ها را تسخیر می‌کند. حتی بیشتر از آن، الیف شفق روی ذهن و قلب میلیون‌ها نفر در سراسر جهان هم‌زمان تأثیرات جدی‌ای گذاشته است. شفق، نویسنده ترک که در استانبول و لندن زندگی می‌کند، در رمان‌هایش که همیشه با استقبال عموم روبه‌رو بوده‌اند، به غیر مردم‌پسندترین موضوعات به مردم‌پسندترین شرایط در دل قصه می‌پردازد؛ مثلاً قتل‌عام ارمنیان به دست ارتش ترکیه در دل داستانی درباره ارتباطات میان دو خانواده مسلمان و ارمنی. شفق در این رمان که یکی از بهترین رمان‌هایش است سربازان کشورش را به قصاب‌هایی تشبیه می‌کند که مشغول سلاخی کردن ارمنی‌ها هستند.او همین‌طور درباره ایدئولوژی‌ای می‌نویسد که در دل مفهوم برساخت شده تعهد، نهفته است؛(شسرف) و همچنین درباره صوفی‌گری و عرفان ایرانی و اهمیت راز در مشرق زمین؛(ملت عشق). شفق، کمی کمتر از بهنوش بختیاری در توئیتر(و نه اینستاگرام) دنبال‌کننده دارد؛ تقریباً نزدیک به ۱/۷ میلیون نفر. وقتی هم در انجمن TED سخنرانی ۴۰ دقیقه‌ای‌اش را ایراد کرد، ویدئوی آن یک میلیون بار در یوتیوب دیده شد. او همچنین در ستونی برای روزنامه «گاردین» می‌نویسد که طرفداران سنتی و پر و پا قرص خودش را پیدا کرده است؛ جایی که در آن در انتقاد از سیاست‌های دولت ترکیه می‌نویسد و از مواضع اتحادیه اروپا درخصوص وطش خرده می‌گیرد. شفق همچنین نسخه ترکی بلاگش در «گاردین» را تقریباً یک روز بعد از انتشار در ویلاگش روی اینترنت برای هموطنانش به‌روز می‌کند. فعالیت‌های شفق در فضای مجازی از این هم گسترده‌تر است. اکانت او در Pinterest، حاوی مجموعه‌های متنوعی است از عناصر سبک زندگی؛ چیزی که او نامش را «مجموعه‌های حال و هوایی» گذاشته و تقریباً پنج هزار نفر هم آن را دنبال می‌کنند.

شفق تاکنون ۱۵ کتاب منتشر کرده که ۱۰ تای آنها رمان هستند. تا آنجا که من کارهای او را دنبال کرده‌ام، آثار غیرداستانی‌اش، بیشتر در حوزه مطالعات زنان و جنبش برابری حقوق زنان دور می‌زنند؛ هرچند می‌توانم بگویم او بیشتر درباره اهمیت تغییر در سبک زندگی زنان می‌نویسد. شفق زنان را به بهتر کردن توانایی‌هایشان و همچنین داشتن یک هویت آزاد و جهان وطن تشویق می‌کند. او طرفدار سبک زندگی مدرن در میان زنان است؛ درحالی‌که برخلاف تصور بسیاری از طرفدارانش و به شکلی غیرمنتظره باردار شد. او پس از این ماجرا، خیلی بی‌پرده در یکی از مصاحبه‌هایش از ترس‌هایش درباره احتمال کم‌شدن فریحه نویسنده‌گی‌اش پس از مادر شدن گفت و در جواب یکی از مخاطبانش در فضای مجازی که از او درباره تضادی که مادر شدنش با سبک زندگی‌ای که او در نوشته‌هایش به آن پرداخته، پرسیده بود، نوشته است: «به هر حال، همه ما انسان‌ها، محصول انبوه صداهای متناقض و درهم آمیخته درونمان هستیم.»شفق در لندن تدریس می‌کند و به هر دو زبان ترکی و انگلیسی می‌نویسد. علاوه‌بر نویسنده‌گی می‌توان او را یک سخنران برجسته نیز دانست. تمامی این ویژگی‌ها از او شکلی از یک روشنفکر تمام‌عیار ساخته همسو با روح قرن بیست و یکم و هزاره نو و این متاسفانه برخلاف روحیه کلی مسلکی روشنفکری در ایران است؛ بگذریم.

در زیر بخش‌هایی از صحبت‌های شفق را در سخنرانی‌اش در بنیاد TED می‌خوانید: «باور دارم که می‌شود هویتی ساخت منططف و چندگانه، طوری که امکان برقراری ارتباط با دیگران را بهتر کند؛ جای آنکه هویت‌مان را خشک تعریف کنیم تا نشان دهیم چقدر سخت و غیرقابل نفوذ هستیم. من همان اندازه که اهل استانبول هستم، یک پرسه‌زن لندنی هم هستم. به همان اندازه که می‌توانم خودم را مدیترانه‌ای تعریف کنم، می‌توانم خودم را یک خاورمیانه‌ای، زنی آسیایی و در آن‌واحد اروپایی هم بدانم. نمی‌دانم چطور اتفاق می‌افتد اما از درون من به همان اندازه که داستان‌هایی از شرق بیرون می‌آید، روایت‌های غربی هم هستند که ساخته می‌شوند. من به فرهنگ‌ها، شهرها و مردم احساس تعلق می‌کنم و همیشه در حسی که اینها به اکثریت جامعه می‌دهند غوطه می‌خورم. باید بگویم در داستان‌های من به همان اندازه که عناصر محلی بروز پیدا می‌کنند، عناصری هم هستند که حس و حالی جهانی به قصه می‌دهند.»

یادداشت

تأثیر جلال آل احمد

بر سانسور بهمن فرسی

کروه ادب و هنر ا «سانسور با اشارت و بشارت آل‌احمد» پشانی نوشت شماره جدید مجله شهر کتاب است که اشاره به پرونده خواندنی و قابل تأمل این مجله درباره اسناد منتشر نشده سساواک و وزارت فرهنگ و هنر درباره ممیزی آثار بهمن فرسی دارد. اشاره این پرونده به مقاله‌ای از جلال آل‌احمد است که در نخستین شماره مجله آرش در آبان ۱۳۴۰ پس از تماشای نمایش گلدان از بهمن فرسی منتشر شد. جلال آل‌احمد در آن مقاله که بعدها در کتاب ارزیابی شتابزده هم منتشر می‌شود، اشاره‌ای به زبان نمایشی فرسی می‌کند که با آن توانسته است ممیزی دوران خودش را دور بزند. همین اشاره باعث می‌شود میزان سختگیری‌های‌شان را درباره کارهای فرسی زیادت‌ر کنند. نویسنده مقاله با اسناد به گزارش‌ها و اسناد منتشر نشده سساواک

و وزارت فرهنگ و هنر به تحلیلی خواندنی دست می‌زند و نشان می‌دهد چگونه ممیزان به‌تدریج در سانسور آثار؛ حتی به تفسیر و تحلیل آنها روی می‌آورند. مجله شهر کتاب جدای از پرونده‌های خواندنی‌اش، راهنمای خوبی برای علاقه‌مندان به کتاب‌های تازه و رویدادهای هنری و سینمایی است. این راهنما رصد تازه‌های عرصه هنر و فرهنگ را راحت‌تر می‌کند.

#

کروه ادب و هنر ابراهیم گلستان یکی از مهم‌ترین و تأثیرگذارترین داستان‌نویسان ایرانی در قید حیات امروز با به ۹۵ سالگی می‌گذارد. «آذر، ماه آخر پاییز»، «شکار سایه»، «جوی و دیوار و تشنه»، «اسرار گنج دره جنی»، «مد و مه» و«خروس» از جمله آثار مهم این نویسنده و فیلمساز است که تاکنون منتشر شده است. گفته می‌شود گلستان تعدادی کتاب منتشر نشده دارد. «خشت و آینه» و «اسرار گنج دره جنی» دو اثر سینمایی گلستان هستند که در روند سینمای ایران کارهای تأثیرگذاری بوده‌اند. او همچنین تهیه‌کننده «خانه سیاه است» به کارگردانی فرغ فرخزاد بوده است. گلستان سال‌هاست خارج از ایران زندگی می‌کند و همواره نظرات و مصاحبه‌های او درباره هنرمندان و ادیبان ایرانی با واکنش روبه رو شده است.

ادب‌وهنر

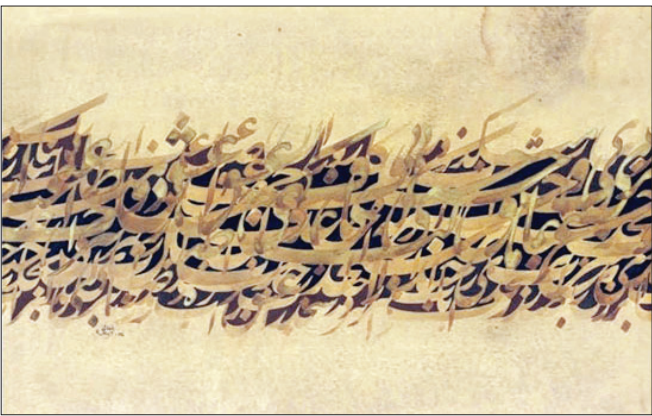
www.Farheekhtegan.ir

Mon. | 17 Oct 2016 | Vol.07 | No. 2066

دوشنبه ۲۶ مهر ۱۳۹۵ ■ ۱۵ محرم ۱۴۳۸ ■ ۱۷ اکتبر ۲۰۱۶ ■ شماره ۲۰۶۶

پیشگامان سفاخانه ایران در ۲۵۰سالگی حراج خانه کریستیز

رقابت ۴۱ اثر ایرانی و ۷۲ اثر عرب و ترک در دبی

✪ اثر رضا مافی

✪ اثر ناصر اویسی

✪ اثر پرویز تناولی

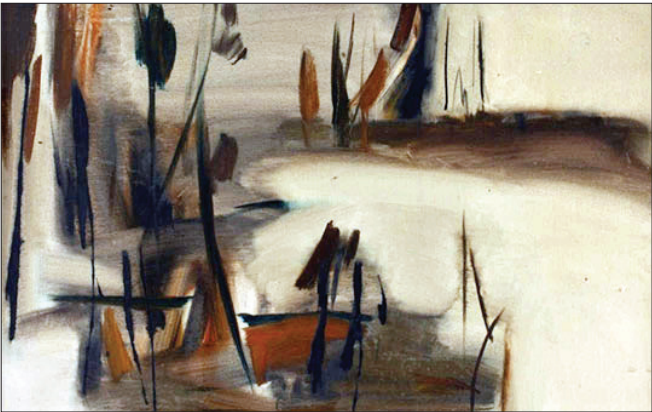
مهربان و ابدی دوست

سال‌هاست حراج کریستیز خاورمیانه به یکی از بازارهای هدف هنرمندان ایرانی تبدیل شده است. فروش بالای آثار ایرانی در این حراج به‌تدریج بر قیمت‌گذاری آثار هنرمندان ایرانی تأثیر گذاشته و حتی منجر به برگزاری حراج‌های مشابه در داخل کشور شده است که حاصلش رونق هنرهای تجسمی و بازار اقتصاد هنر در ایران شده است. حالا هنرمندان ایرانی یک‌بار دیگر قرار است در بیست‌ویکمین دوره حراج کریستیز خاورمیانه با هنرمندان عرب و ترک مهم که هم‌زمان با ۲۵۰ سالگی این حراج‌خانه بین‌المللی در شامگاه سه‌شنبه ۲۷ مهر در هتل امارات تاورز دبی اتفاق می‌افتد، ۱۱۳ اثر از هنرمندان ایران، عرب و ترک چکش می‌خورد. نکته مهم و قابل‌تأمل در این دوره از حراج کریستیز خاورمیانه که سالانه دیوار در دبی برگزار می‌شود، بخش ویژه «فراتر از چشمه: پیشگامان سفاخانه» است. این بخش که در آن آثاری از پرویز تناولی، فرامرز پیلارام، مسعود عرشاهی، سهراب سپهری،

از مجموعه پرسپولیس با قیمت ۴۰ تا ۶۰ هزار، نقاشی دوم از سری «لیلی و مجنون» ۳۰ تا ۴۰ هزار و نقاشی سوم از سری «تصویر اضمحلال» با قیمت ۳۵ تا ۴۰ هزار دلار عرضه می‌شود. از دیگر رکوردهای خوب هنر ایرانی در این دوره، حضور پنج هنرمند ایرانی در فهرست هشت هنرمندی است که آثارشان بالای ۱۰۰هزار دلار قیمت پایه دارند.

جدای از تناولی که با پنج اثر در این رویداد حضور دارد، سهراب سپهری، شاعر و نقاش نوستالژیک ایران هم که در داخل مرزهای ایران‌ترین هنرمند شناخته می‌شود با سه اثر در این حراجی حاضر است. البته سهراب سپهری آن‌چنان‌که در ایران طرفدار دارد، هنوز نتوانسته در

حراج‌های خارج از کشور رکورددار باشد. حضور رضا درخشانی، نقاش و موسیقین صاحب‌سبک کشورمان نیز یکی از نکات جالب این دوره درخشانی است. درخشانی که نمایشگاه آثارش در سوئیآگالری لندن، سن‌پترزبورگ و آلمان توجهات اروپاییان را به خود جلب کرده است حالا با دو اثر در کریستیز بیست‌ویکم حضور دارد. درخشانی چندی پیش در فهرست ۵۰۰ هنرمند برتر جهان هم قرار گرفت. او از پدیده‌های هنر معاصر ایرانی است که البته کارهای موسیقی‌اش کمتر در ایران شناخته شده است و خودش هم بیشتر ترجیح می‌دهد به‌عنوان یک نقاش مطرح باشد. ارائه چهار اثر سفاخانه‌ای هم از زنده‌یاد فرامرز پیلارام در این نمایشگاه از دیگر موارد قابل‌تأمل است. از دیروز یکشنبه ۲۵ مهر، بخش نمایشگاهی بیست‌ویکمین حراج کریستیز در هتل امارات تاورز برپا شده و پس از دو روز فرصت تماشای آثار، حراج فردا ساعت ۷ بعدازظهر در سالن گودفین این برج شاخص دبی برگزار می‌شود و شاهد یک رقابت تنگاتنگ بین هنرمندان ایرانی با هنرمندان عرب و ترک در خاورمیانه خواهیم بود.

✪ اثر سهراب سپهری

✪ اثر رضا درخشانی

تجسمی

دعوت به تماشای نمایشگاه «باغ سنگی»

واکنش به درختان سربریده خیابان ولی‌عصر

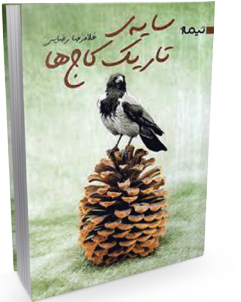
از دومین نمایشگاه انفرادی‌اش را خوب توصیف می‌کند و می‌گوید: «با توجه به اینکه آخرین نمایشگاه انفرادی‌ام را سال ۱۳۷۹ برگزار کردم و مدت‌ها از این فضا دور بودم، اما استقبال از افتتاحیه نمایشگاهم در عصر شانزدهم مهر امیدوارکننده بود.» برآبادی درباره دغدغه‌های زیست‌محیطی‌اش به «فرهیختگان» می‌گوید: «در سفری که به حوالی سیرجان داشتم و با توجه به اوضاع و احوال درختان خیابان ولی‌عصر به فکر برگزاری یک نمایشگاه اقدام. درواقع نمایشگاه «باغ سنگی» ترکیبی از این دو اتفاق است. آنچادرختانی از سنگ‌اندو اینچادر خیابان ولی‌عصر، درختانی هستند که سربریده‌اند و برگ ندارند و حجمی از بتن آنها را در برگرفته است. نمایشگاه من در واقع واکنشی به طبیعت در وضعیت هشدار است.» در گالری سیحون ۱۳ تابلو از سعید برآبادی در معرض تماشاست که روای کاغذ عکاسی و با پس‌زمینه‌های مشکی و تیره کار شده است. این تابلوها از سه میلیون تا ۶ میلیون قیمت‌گذاری شده است.

✪ تابلوی احسان برآبادی

بررسی

سایه‌ی تاریک کاج‌ها

کروه ادب و هنر مجموعه داستان «سایه‌ی تاریک کاج‌ها» نوشته غلامرضا رضایی با حضور نویسنده نقد و بررسی می‌شود. محمدرضا گودرزی و شیوا مقانلو منتقدان این جلسه هستند که ساعت ۱۷ سه‌شنبه ۲۷ مهر در فرهنگسرای گلستان برپا می‌شود. چه چیز می‌تواند جایگزین کتاب‌های مرده شود؟

کافه موسیقی

فخرالدینی به‌زودی چند کتاب منتشر می‌کند

کروه ادب و هنر فرهاد فخرالدینی آهنگساز و رهبر ارکستر ملی به‌زودی دو کتاب جدید منتشر می‌کند. فخرالدینی که پس از ۱۱سال در خرداد ۹۴ از رهبری ارکستر موسیقی ملی کناره‌گیری کرده این روزها مشغول نوشتن آثاری جدید است. او ازجمله موسیقین‌هایی است که علاوه‌بر فعالیت‌های موسیقایی در زمینه نوشتن کتاب آثار متعددی را چاپ کرده است. ازجمله می‌توان به کتاب «شرح بی‌نیایت» خاطرات مشترک فخرالدینی و همسرش اشاره کرد. این کتاب در نشر چشمه چاپ شد و جزء پر فروش‌ترین کتاب‌های این نشر است. البته این کتاب از نظر تاریخ معاصر موسیقی ما بسیار اهمیت دارد. «تجزیه و تحلیل ردیف موسیقی ایران و هارمونی موسیقی ایران» از دیگر کتاب‌های اوست. فخرالدینی که این روزها وقت بیشتری برای انجام کارهای عقب‌مانده‌اش دارد مشغول نوشتن جلد سوم کتاب «ریتم در موسیقی ایرانی» است. البته فخرالدینی گفته است: «همه این کتاب‌ها پیش‌تر نوشته شده‌اند ولی درحال حاضر با حوصله بیشتری مشغول بررسی آنها هستم تا به شکل دقیق‌تری منتشر شوند، همچنین روی مقالات علمی‌ام کار می‌کنم.»

کافه موسیقی

موسیقی، والاترین هنر برای انتقال ارزش عاشورا

کروه ادب و هنر ا فریدون شهبازیان، موسیقیدان و رهبر ارکستر ملی گفت: «معتمد در اجم عزاداری نباید ممنوعیتی برای نواختن هیچ سازی وجود داشته باشد؛ چراکه موسیقی والاترین هنری است که این روزها می‌توان از آن برای انتقال ارزش‌های عاشورا استفاده کرد.»

این آهنگساز که از سخنرانان برنامه شانزدهمین شب آواز ایرانی در حوزه هنری بود، درباره موسیقی آیینی و عاشورایی گفت: «نغمات بسیار زیبایی در موسیقی آیینی ما هست که همه برگرفته سنتی کشورمان است. اما به دلیل اینکه آن موسیقی‌ها باید از سوگ بسیار بالایی برخوردار باشند، نغماتی استفاده می‌شوند که حزن‌انگیز و سوگوواره‌اند.»